

## Noms de bolets en català

Els noms de *bolets* que donem són recollits a la comarca del Vallès, i més concretament a Terrassa. No creiem que l'enumeració sigui completa, com desitjaríem; però confiem que de la llista de col·laboradors a l'obra del *Diccionari* en sortirà qui amb coneixements més extensos sobre la matèria aportí els complements necessaris per a integrar aquest capítol tan interessant de la nostra lexicologia.

*alzinoi* (*elzinõj*) : És sec, es fa pels boscos i té molta semblança amb el mataparent. És una espècie de pinetell molt gros, gruixut de cama, i té la mateixa pinta. No fa moc per sobre. És bo per a menjar. V. també *cigró*.

*bec de perdiu* (*bek dɛ pɛrdiu*) : V. *cames*, *potes de perdiu*.

*bolet de cabra* (*bulɛt dɛ kábrɛ*) : És sospitós quant a ésser mengívol [*cortinarius purpurascens*].

*bolet de greix* (*bulɛt dɛ grɛɛ*) : És bo, blanc i gros (de 4 a 8 cm. d'ample), es cria pels conreus i no és massa freqüent [*gyromitra esculenta*].

*bolet d'esca* (*bulɛt d ɛskɛ*) : No

és mengívol [*polyporus ignarius*].

*bolet d'ovella* (*bulɛt d ɔvɛlɛ*) : Es fa pels pinars i el menja el bestiar. [?]

*bolet de soca* (*bulɛt dɛ sɔkɛ*) : Es fa per les soques dels arbres. És mengívol. [?]

*búrbula* (*búrbulɛ*) : Rabassola.

*cassoleta* (*kɛsulɛtɛ*) : Es fa pels boscos i no acostuma a eixir mai completament de terra. És de color negra, té forma de cassola i la grandària del puny [*peziza vesiculosa*].

*cama de perdiu* (*kámɛ dɛ pɛrdiu*) : Bolet de cama prima i dreta, de color vermelloso i forma cònica. És sospitós d'ésser mengívol [*gomphidus viscosus*].

*cama-sec* (*kámɛ sɛk*) : Cama-seca.



*cama-seca* (*kámɛ sɛkɛ*) : No és gaire estimat per a menjar [*armillaria mellea*].

*carlet de Mura* (*kɛrlɛt dɛ múrɛ*) :

És blanc de sota i vermellós-morat del damunt. Es cria en llocs humits i poblats d'alzines. No acostuma a aparèixer aïllat, sinó a vols de nombre sovint crescutíssim. És mengívol i molt saborós [*tricholoma russula*].

*cigró* (*sigró*) : Segons alguns, també alzinoi [*boletus aereus*].

*cuagra* (*kuágɾɛ*) : Puagra.

*cul-gros* (*kul grós*) (Manresa) : Fariner.

*cuoma* (*kuómɛ*) : Es fa per les vinyes, de color blanquinosa-rosada per sobre i negrosa per sota [*psalliota vaillantii*].

*fariner* (*fɛrinɛ*) : Espècie de reig de color blanca, gros, molt fi per sota. És mengívol [*amanita ovoidea*].

*fredolic* (*fɛdrulík*) : Fredolic.

*fetjó* (*fɛjó*) : Es fa pels boscos i apareix colgat entre la brossa. És negre de dintre, molt petit i de forma arrodonida [*terfecia leonis*].

*fridolic* (*fridulík*) : Fredolic [?].

*forner* (*furnɛ*) : Fariner.

*fredolic* (*fɛdrulík*) : Es fa pel bosc en ple desembre. És petit, de color negrosa i

molt cercat [*tricholoma terreum*].

*girbola* (*jírbulɛ*) : N'hi ha de diverses classes : la que es cria a les alzines [*pleurotus corticalis*] és dolenta; la que es cria a les oliveres [*pl. olearius*] és verinosa; la de la figuera [*pl. ostreatus*] és estimada; la de l'om [*pl. ulmarius*] és bona.

*llémena* (*lɛmɛnɛ*) : És blanca de damunt i groga de sota, petiteta i escassa [*hydnum repandum*].

*llenega* (*lɛnɛgɛ*) : Llenegall.

*llenegall* (*lɛnggái*) : N'hi ha de negres i de blancs : el negre (*nɛgɾɛ*) és bo, i porta una substància viscosa [*hygrophorus limacinus*]; el blanc (*blánk*) és inferior al negre [*tricholoma columbetta*].

*llengua de bou* (*lɛngwɛ dɛ bɔu*) : Llémena.

*lletrerol* (*lɛtrɛrɔl*) : Espècie de rovelló pelut de sota, que traspua una substància lletosa [?].

*llora* (*lɔrɛ*) : Puagra.

*marc de rovellons* (*máɾɛ dɛ řubɛyóns*) : Es cria a les soques dels àlbers i pollancre, i és mengívol [?].

*mata-mosques* (*mátɛ mósɛs*) : Classe de reig verinós [*amanita muscaria*].

*mata-parents* (*mátɛ pɛrɛns*) :



- És verinós, de la grandaria del pinetell, amb la pinta d'una color groga més pronunciada, que torna verda així que s'ha collit [*boletus cyanescens*].
- mocosa* (*mukóʒe*) (Seu d'Urgell) : Llenegall.
- moixornó* (*mueurnó*) : Es cria a les soques d'arbres colgades a terra. És blanc, petit, mengívol i estimat com el fredolic, però d'un gust més fort [*tricholoma georgii*]. Una altra classe nomenat *m. d'estepra* (*m. dɛstɛpɛ*) té una color més blanca, però no és tan bo com el primer [*tricholoma aggregatum*].
- múrbula* (*múrbule*) : *Rabassola*.
- orella de gat* (*urɛye dɛ gat*) : És de color blanquinosa-negrenca, i no abunda gaire [*helvella crispa*].
- pebràs* (*pɛbrás*) : És blanc, molt gros i mengívol (sobretot quan és tendre), i una mica picant, com la puagra [*lactarius piperatus*].
- pentinella* (*pɛntinɛlɛ*) : És blanca, i, llevat de la mucositat, té una gran semblança amb la llenega [*amanita solitaria*]. La classe borda no és mengívol.
- pet de lloç* (*pɛt dɛ lóç*) : De pell gruixuda, color negrenca i de gran varietat en la grandaria, forma com un recipient en el qual es fa una especie de pols negra-verdosa, bona per a curar les llagues [*scleroderma verrucosum*].
- peus de rata* (*tɛuz dɛ ráiɛ*) : N'hi ha de diferents classes i colors, i tots són bons. Acostumen a fer-se a mates, i tenen la forma d'arbrets minúsculs [*clavaria acrophoryrea*].
- pixa-cà* (*piɛɛ ká*) : No és bo. Es cria pels femers i torna fàcilment en aigua [*coprinus comatus*].
- pinetell* (*piɛtɛlɛ*) : És molt abundant i mengívol, enc que no se'n fa gaire cas [*boletus edulis*].
- pollancó* (*puyɛnkó*) : De cama molt forta, es cria a mates per torrents i a les soques dels arbres, principalment dels pollancres [*pholiota aerigila*].
- pota de perdiu* (*tóɛ dɛ tɛɛdiu*) : v. *cama de perdiu*.
- puagra* (*puágrɛ*) : N'hi ha de diferents classes (v. més avall) : la *palomita* és la millor, i és de color de plom [*russula virescens*].
- puagra vermella* (— *berméye*) : No és massa bona : sol ésser coent.



*puagra de sang de bou* (— *də saŋ də bəu*) : És de color rosada i és mengívola [*russula lepida*].

*rabassola* (*ṙəḃəsólə*) : Í s blanqueta o negrosa, té la forma d'un xiprer minúscul, i es cria en llocs sorrencs, principalment a les valls de les vinyes [*morchella esculenta*].

*reig* (*ṙéé*) : Primerenc i de bon gust, es cria pels boscos, és vermell de sobre i groc de sota [*amanita caesarea*].

*rossinyol* (*ṙusínól*) : Es cria a mates, i té la color groga del rovell d'ou [*cantharellus cibarius*].

*rovellol* (*ṙubəyól*) : És molt abundant, però no gaire bo. És blanquinós de dintre, i té la pinta que tira a vermelló [?]

*rovelló* (*ṙubəyó*) : De color

vermella-verdosa. És molt mengívol. N'hi ha de diverses classes (de romaní, de gatosa, d'argelaga), segons les plantes al volt de les quals es cria. Acostuma a no trobar-se aïllat, i d'aquí l'aforisme *al rovelló cerqueu-li companyó* [*lactarius deliciosus*].

*tòfona* (*tòfunə*) : És la flor dels bolets i es produeix dins de la terra, essent necessària l'ajuda dels gossos per a trobar-la [*tuber melanosporum*].

*trifaldó* (*triḃəldó*) (Gelida) : Fetjó.

*verderol* (*bəṙḃəyól*) : Es cria pel bosc, fa una mica d'escata, i té una color groga-verdosa o groga-cendrosa al damunt [*tricholoma equestre*].